

*Кандидати екон. наук, доценти
кафедри економіки та управління
виробничим і комерційним бізнесом
О. М. Полякова, О. В. Шраменко*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ТА ПРОЦЕСУ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Прискорення темпів розвитку науково-технічної революції обумовлює зміни на ринку праці. Це призвело до того, що в сьогоdnішніх умовах спостерігається високий рівень невідповідності між потребами роботодавців та обсягом і напрямками підготовки випускників ЗВО, а також їх знаннями і навичками. Ефективним рішенням цієї проблеми є впровадження принципів дуальної освіти в практику професійної підготовки спеціалістів.

Дуальна освіта передбачає сполучення навчання та виробничої діяльності і є продуктом взаємодії навчальних закладів та підприємств. Вона має на меті, з одного боку, професійну адаптацію майбутнього спеціаліста, з іншого – підготовку кадрового резерву для підприємства. Запровадження такої системи освіти дасть можливість отримати такі переваги:

- максимальну відповідність потребам роботодавців;
- забезпечення працевлаштування;
- підвищену мотивацію до навчання;
- набуття практичних навичок вирішення виробничих задач;
- зниження навантаження на бюджет;
- підвищення якості професійної освіти.

Здійснення дуальної підготовки вимагає проведення принципових змін у навчальному процесі. Насамперед необхідне створення нормативно-правової бази реалізації проєкту. Це дасть змогу:

- регулювати взаємовідносини освітніх організацій і базових підприємств щодо спільної підготовки кадрів;
- привести у відповідність структури, зміст і технології реалізації освітніх програм з урахуванням вимог роботодавців і професійних стандартів, а також з урахуванням прогнозу ринку праці та соціально-економічного розвитку регіону;
- сприятиме організації міжвідомчої взаємодії з метою підготовки кадрів для пріоритетних галузей економіки;
- забезпечити впровадження механізмів професійно-громадської акредитації освітніх програм, заснованих на модульно-компетентнісному підході та професійних стандартах, з прямою участю роботодавця;
- створити умови для розвитку системи незалежної оцінки якості професійної освіти, оцінки визнання кваліфікацій.

Дуальна система навчання зумовлює взаємодію підприємства і навчального закладу на основі соціального партнерства, є засобом професійної соціалізації молоді та інструментом набуття додаткових компетентностей на основі варіативної частини освітньої програми. Це новий формат взаємодії освітньої системи, бізнесу та держави, спрямований на максимальне узгодження і реалізацію інтересів усіх учасників цього процесу.

1. Ажажа М. А. Управління процесом упровадження дуальної освіти в професійну підготовку майбутніх фахівців. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2019. № 1(20). С. 14–24.

2. Дуальна освіта: інституціональні особливості реалізації в Україні: кол. моногр./ В. М. Новіков, Ю. О. Карягін, В. В. Черніченко / за наук. ред. В. Новікова, З. Сіройча, Г. Собчука. Київ–Варшава, 2020. 79 с.

3. Коркуна О. І., Коркуна І. І., Цільник О. Я. Сучасні процеси розвитку дуальної освіти: запорука стабільності кадрового потенціалу. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*: зб. наук. праць. 2018. Вип. 4(132). С. 90–94.

4. Марценюк Л. В., Груздев О. В. Дуальна освіта як засіб ефективного поєднання теорії та практики. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 58–65.

Канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Т. Г. Сухорукова

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

СВІТОВА ПРАКТИКА РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПРИ ПЕРЕХОДІ НА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Дистанційна освіта не є «відкриттям» останніх років. Її «праотцями» вважаються англійці. Так, Калєб Філіпс (1728 р.) і Ісаак Пітман (1849 р.) пропонували освіту шляхом розсилання поштою своїх робіт. Найпершим дистанційним навчальним закладом вважається університет у Чикаго (США), який у 1892 році створив першу дистанційну програму.

Наступним етапом дистанційної освіти стали телевізійні курси. Їх активний розвиток привів до того, що в 1960 р. дистанційна освіта отримала міжнародне визнання і стала активно розвиватися за підтримки ЮНЕСКО.

Колосальний прорив у дистанційній освіті стався в результаті винаходу інтернету. Протягом останньої чверті ХХ століття цей вид навчання постійно вдосконалювався, і вже сьогодні він завоював популярність не тільки серед закладів освіти, але й у сфері матеріального виробництва.

Сьогодні міжнародний ринок дистанційного навчання характеризується високими темпами зростання. Очікується, що до 2025 року його розмір досягне 325 млрд дол. Слід підкреслити, що пандемія коронавірусу